

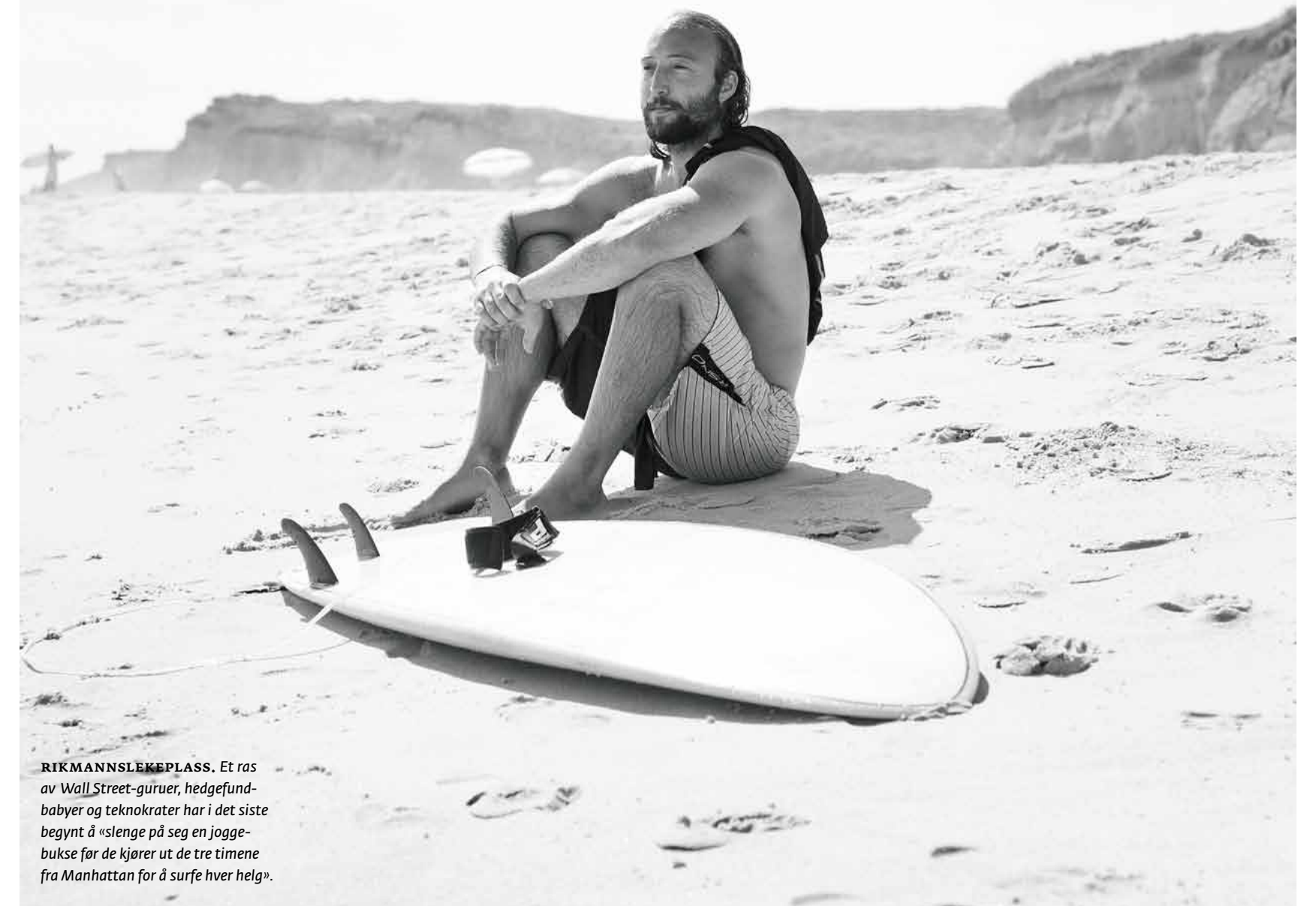

GÅR MOT LYSET. Surfere kryper fram sammen med solen i Ditch Planes. – Alle snakker om lyset her ute. Det er nok derfor så mange kjente kunstnere har funnet veien ut hit, sier eiendomsmekler John Keeshan.

BESTE FESTKANT

New York-utposten Montauk er ikke verdens ende, men kan visstnok ses derfra. Kanskje var det derfor Andy Warhol, Rolling Stones og John Lennon slo seg ned her.

TEKST LINE TILLER FOTO LARS PETTER PETERSEN
Montauk/Long Island, USA

RIKMANNSLEKEPLASS. Et ras av Wall Street-guruer, hedgefund-babyer og teknokrater har i det siste begynt å «slenge på seg en joggebukse før de kjører ut de tre timene fra Manhattan for å surfe hver helg».

STAYEREN OG JYPLINGEN. ❶ Surfstrandkantens nærmeste nabo er det gamle motellet East Deck. ❷ Eierne, Alice Houseknecht, jobbet som bartender på 70-tallet og minnes en gang hun fikk bli med på fest i sommerhuset til Andy Warhol. ❸ I dag har mange flere enn fortidens storstjerner oppdaget Montauk. ❹ Unge folk fra Manhattan starter opp boutique hoteller og restauranter, slik som populære The Surf Lodge.

– **JEG HUSKER DE SOMMERNE** da underlige biler med svarte ruter stadig kjørte forbi, og de kjørte alltid i den retningen.

Motelleier Alice Houseknecht (61) peker med en solbrun finger mot øst. Hun har Atlanterhavet og et titalls surfere i ryggen, og hinner til det som var Andy Warhols eiendom på 1970- og 1980-tallet – en klynge beskjedne strandhus som huset rockestjerner, presidentfruer og skuespillere.

Kjøpet ble startskuddet for strandbyen Montauks heftigste partyperiode. I årene som fulgte skulle Jackie Onassis bade naken i havet, Billy Joel synge sine egne sanger mens han handlet matvarer på dagligvareforretningen, Mick Jagger lage pub-baluba og Elizabeth Taylor slenge med håret og leppen.

– Jeg jobbet som bartender på den tiden, og fikk bli med på fest en kveld, sier Alice Houseknecht.

– Jeg gikk ut på verandaen og så opp på månen, deretter ned på plenen, og jeg kunne ikke tro at jeg festet side om side med disse stjernene.

DUKET FOR FEST. Long Island, New Yorks halvøy som strekker seg tynn og lang mot øst, har gjennom de

Mick Jagger festet her flere ganger i uken. Han satt på enden av baren og drakk sin Grand Marnier, før han reiste seg og satte på disco på jukeboksen

JIMMY HEWITT *barieier*

siste 100 år vært en oase for byens kulturelite. Avsideliggenheten gjorde stedet eksklusivt, og de «riktige» stedene skiftet gradvis retning – fra East Hampton, der kunstneren Jackson Pollock kjøpte sitt låvestudio på slutten av Annen verdenskrig, til Fire Island, der Marilyn Monroe nøy solen på 1960-tallet.

Så, en regnfull sommerdag i 1972, kom en Cadillac Eldorado kjørende med Andy Warhol i baksetet.

Han hadde hørt om kjendisene som flyktet hit, og ville sjekke forholdene. Kanskje kunne han også gjøre en god investering. Den urbane kunstneren glippet med øynene ved synet av de fasjonable villa-

ene, men da bilen kom så langt øst den kunne, våknet han.

Andy Warhol betalte 1,3 millioner kroner sammen med filmkompis Paul Morrissey, og fikk fem små hvite arkitekttegnede hyttebygninger fra 1920-tallet, som omringet en gressplen ved stranden. Hovedhuset hadde syv soverom. Det var duket for fest.

Fotograf og festløve Peter Beard kjøpte en mølle med tilhørende hus en kilometer unna, men valgte å flytte hele bygget med helikopter for å komme høyere opp og lenger ut på en klippe, fordi han likte vær, og vinden og regnet var kraftigere der. Slik ble han nabo og bestevenn med Warhol. Og han var ikke alene: John Lennon hadde en affære med elskerinne May Pang lengre ned langs kysten, forfatteren Truman Capote var hyppig gjest i området og musikeren Paul Simon bor der den dag i dag.

GROUPIES PÅ FORTAUET. For å bli med i den eksklusive Montauk-gjengen var et hus en nødvendighet, gjester like så. Og for å få til det var penger og talent en forutsetning. Warhol hadde alt. Selv om han likte å lage fester, ønsket han helst å oppholde seg i New

NÆRA HAVET VIL JAC... ❺ Ferske østers rett fra salte sjøen og opp i isbøtte. På The Clam and Chowderhouse. ❻ Hotellet og restauranten på The Surf Lodge åpner for sesongen 15. mai. ❼ Da står fiskeren Allen Ellis klar på havna med sjømat så det står etter.

MONTAUK

LANDSBY som ligger øst for East Hampton, på toppen av Long Island utenfor New York City.

NAVNET kommer fra indianerstammen Montaukett, som levde i området på 1600-tallet.

MANGE kjente, kreative mennesker har funnet veien hit gjennom årenes løp, enten på besøk, eller for å kjøpe boplass.

HAR i overkant av 4000 fastboende innbyggere, som blir mangedoblet i løpet av sommermånedene.

MYE av Montauks landområder er fredet. Ste-

det er spesielt kjent for godt fiske og, i det siste, surfing.

DELER av Montauk er lenge blitt brukt som base for det amerikanske militæret. Den nye tv-serien «Revenge» er lagt til Montauk.

SNART kommer også independentfilmen «Montauk Chronicles», som omhandler stedets myter og rykter omkring en gammel tidsmaskin, romvesener og kidnappede barn.

DET vakre fyrtårnet fra 1796 er Montauks Eiffeltårn, og et av de eldste aktive fyrtårn i USA.

Vi ble ofte invitert tilbake til Beard eller Warhols hus etter stenetid, noe som gjerne ikke skjedd før klokken fire på morgenen. Ingen brydde seg om regler den gangen, alle var med på festen

PETE HEWITT *bartender*

før han reiste seg og satte på disco på jukeboksen, fortsetter han.

– Hele puben ble først stille, så eksploderte stemningen. På kjøkkenet sto hans første kone, Bianca Jagger, og åpnet muslinger i designerkjolen sin. Hun var kul, ikke som Elizabeth Taylor, som hylte fordi hun syntes muslingene så ekle ut, sier Hewitt, og holder på bøttehatten sin.

Flere ganger ble han invitert på Stones-øving. – Det var trygt det, men de begynte jo ofte ikke

før klokken to på natten, så det ble litt i seneste laget for meg. Dessuten var jeg nok ikke helt klar over hvem det var jeg egentlig omgikk den gangen.

Pubeierens lillebror, Pete Hewitt (59), jobber nå, som den gang, i baren.

Han husker at supermodell Cheryl Tiegs skilte seg fra Peter Beard tre uker etter at han og fotografen hadde vært på fisketur sammen, og sølt tunfiskblod i baksetet på hennes nye Mercedes. Sterkest er likevel minnet om de ville festene.

– Vi ble ofte invitert tilbake til Beard eller Warhols hus etter stenetid, noe som gjerne ikke skjedd før klokken fire på morgenen. Ingen brydde seg om regler den gangen, alle var med på festen. Folk røykte seg fjerne på marihuana på stranden, og det gikk vakre, nakne damer overalt. Det var tider, det, sier han, før nevøen Christopher Hewitt kommer ut fra kjøkkenet.

Han forteller om babybilder av seg selv i armene på supermodeller.

– Jeg datet Jade Jagger i tre år da vi var tenåringer, jeg var på 16-årsdagen til Brooke Shields, jeg var backstage, jeg var overalt, sier han, før han blir avbrutt »

❶ **STONES STAMSTED.** The Rolling Stones skrev en sang om Memory Hotel, men det var her, på den brune puben Shagwong, Mick Jagger kjørte disco på jukeboksen og fikk hele landsbyen med på rangelfest. ❷ **TUNFISKBLOD.** Supermodell Cheryl Tiegs skal ha skilt seg fra fotograf Peter Beard tre uker etter at de to hadde vært på fisketur sammen. – Han sølte uheldigvis tunfiskblod i baksetet på hennes nye Mercedes, sier bartender på Shagwong, Pete Hewitt.

» av en vindskeiv fyr som spør hvor mange kyllingen som følger med i «buffalobotten» de har på tilbud.

EN RUNDKJØRING. Så hva var det som gjorde at disse menneskene fant veien til Montauk? Kanskje kan det ha å gjøre med at stedet bare har én rundkjøring. Midt i den finner du John Keeshan (72). Han er områdets mest erfarne eiendomsmegler, har Billy Joel som kunde og er «på hei» med Ralph Lauren som bor nede i gaten.

Keeshan flyttet til Montauk for 50 år siden, «på grunn av en rødtepp», og tok seg fort en hobby som fotograf etter et lynkurs av stjernefotografen Richard Avedon i bytte mot en gratis takst av huset hans.

– «Ikke bli opphengt i jakten på bildet, blomstre der du bor. Du vet hvordan tordenværet leker seg over havet, du vet hvor du skal gå», sa han til meg.

Keeshan peker på et bilde av Montauks varemerke, New York States eldste fyrtårn, som henger over sofaen hvor han sitter.

– Du vet, alle snakker om lyset her ute. Det er derfor så mange kjente kunstnere har funnet veien ut hit. »

BO

HVIS du skal være kul, sover du på hjemmekoselige Surf Lodge, eller Rushmeyers med kinesiske papirlykter i taket, for i overkant av 2000 kroner natten. Hvis du vil bo litt

billigere, får du en suite med to bad og to soverom på Montauk Manor, et 1920-talls slott med utsikt. **MANGE** slår seg også sammen for å leie hus her ute om sommeren.

GJØRE

LEI surfbrett og sleng deg i bølgene, spesielt Ditch Plains er kjent for gode bølger. Se etter skilpadder, haier og hvaler. **BESØK** også campingvognkiosken Ditch Witch og prøv de hjemmelagde sjokoladekjeksene.

TA TUREN ut til fyrhuset Montauk Point Lighthou-

se ved solnedgang. Her fins museum, kikkerteer, parkering og en restaurant. Guidet tur i fyret. **DEEP HOLLOW** Ranch skal være USAs eldste kvegfarm fortsatt i drift. Hester til ridetur-utleie. Stedet er også nærmeste nabo til det som var Andy Warhols eiendom.

REISE

LIRR-TOGET fra Penn Station har flere avganger daglig. Turen tar litt over tre timer. **Å LEIE BIL** i tre dager koster rundt 1800 kroner. Ta Long Island Express-

way (I-495) østover, Exit 68 til County Road, fortsett mot Main Street. Ved å ta av til Old Montauk Highway ti minutter før Montauk, blir turen mer svingete, men også finere.

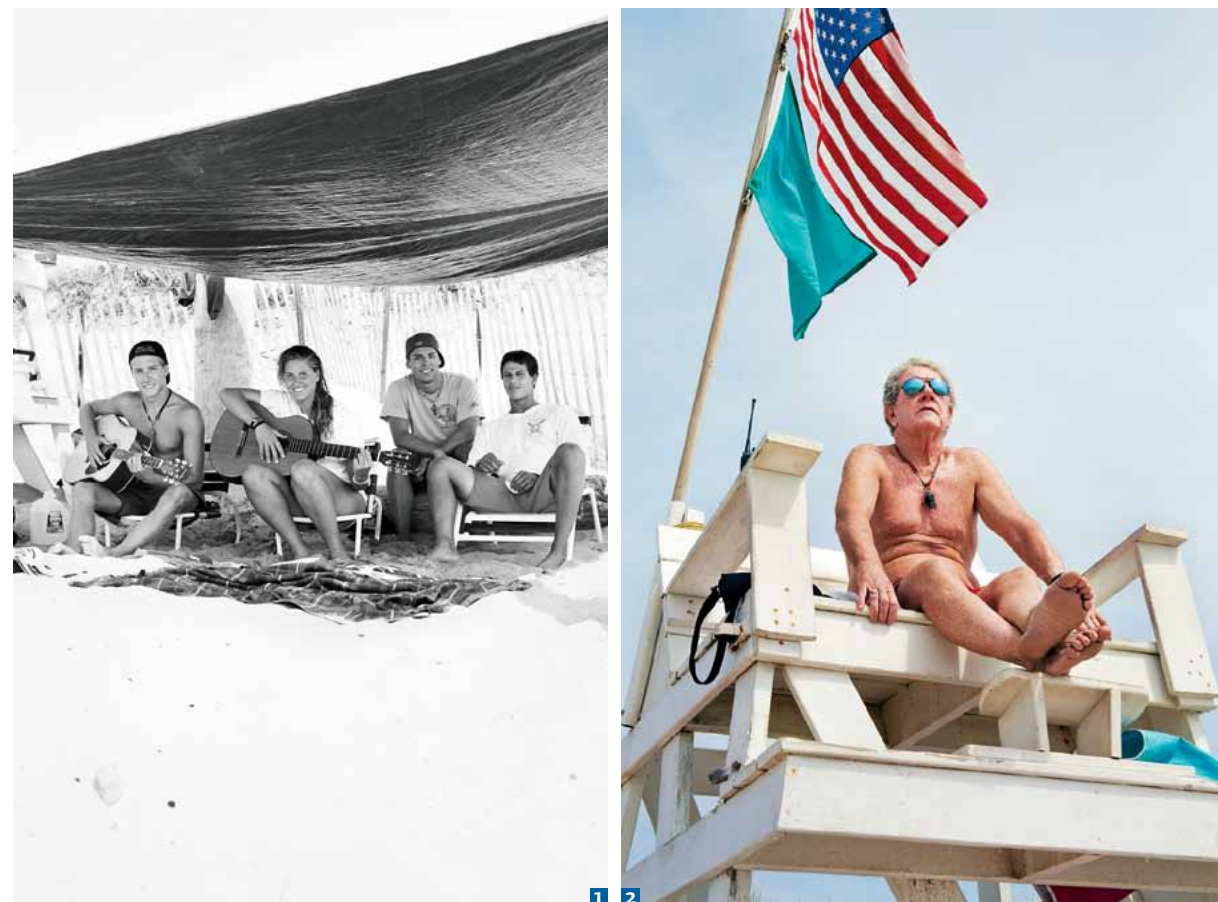
MAT

SURFLODGE har en nydelig treveranda med lave stoler ved innsjøen hvor de serverer store porsjoner eggerøre og laks. **INLET SEAFOOD RESTAURANT** er et litt bortkommet gammelt trehus, ute ved havnen, eid av seks lokale fisker-

menn som serverer fersk sjømat hver kveld. inletseafood.com **BLISS KITCHEN** er den aller nyeste etableringen i byen, lokalisert i det som var en gammel mørk dîner, men som nå er en lys frokostplass som serverer ferskpresset alt mulig – og fisketaco. blissmtk.com

LONG ISLANDS EIFELTÅRN. Siden 1950-tallet har blant andre Dick Clavet, Marilyn Monroe, Jackie Onassis, Ralph Lauren, Robert De Niro, Paul Simon, Jerry Hall, Liza Minnelli, Liz Taylor og John Lennon lekt seg ute blant fjæresteinene ved Montauk Point Lighthouse.

1 **BAYWATCH.** I 1929 kom en kar med sjekkhefte og sideskill og ville lage golfbaner og høyhus i Montauk. Det gikk ikke så bra. Dette er nemlig et sted hvor livvakter spiller gitar på stranden. 2 **STOR STOL, STORT ANSVAR.** Livvakt Dick Monahan passer på så Montauks bakfulle festløver ikke tar for mye vann over hodet.

» På 1970-tallet kostet fire mål land her 600.000 kroner. I dag koster samme størrelse 48 millioner kroner.

Andy Warhols hus ble solgt til Millard Drexler, kleskjeden J. Crews storsjef, for 163 millioner kroner i 2007. Eiendomsmeglere holder til på nesten hvert gatehjørne. Hus er en lukrativ bransje her ute. Likevel må megleren samle sine kolleger nå og da for å finne på slagord til reklameplakater som: «Montauk – der stjernene kommer for å se på stjerner».

– Vi montaukere springer ikke rundt og spør om autografer. Kjendisene er våre naboer, våre venner, sier Keshan.

– Jackie O, sier du? For oss er det «Nobody O».

Det er om høsten, etter at han har ligget våken til lyden av BMW-er og popsanger han ikke kjenner igjen, etter at de søkkrike sommerturistene har takket for seg, at Keshan, og de andre lokale, får Montauk tilbake.

– Lyset blir mykt, og luften blir så krystallklar at man nesten kan se den. Det er så vakkert at du har lyst til å klype deg selv.

BOUTIQUE-HOTELLER. Det har alltid eksistert en dragkamp om eierskapet til dette området, mellom

Lyset blir mykt, og luften blir så krystallklar at man nesten kan se den. Det er så vakkert at du har lyst til å klype deg selv

JOHN KEESHAN eiendomsmegler

kunstnerbohemen og businessfolket, som kan kjøpe seg til en hvilken livsstil som helst.

I 1926 kom Carl Fisher, en kar med sjekkhefte og sideskill, og ville lage golfbaner og høyhus i Montauk. Han fantaserte om et «Miami i nord», men ble stoppet av børskrakket.

I 1990 fløy eiendomsmogulen og New York Post-eieren Peter Kalikow inn i privatfly med mørke solbriller, og snakket høyt om å bygge en havn i Lake Montauk som han mente skulle passe bedre for yachter enn si, svaner.

Nå er det atter engang Montauk som gjelder.

– Et ras av Wall Street-guruer, hedgefond-babyer og teknokrater slenger på seg en joggebukse og kjører ut de tre timene fra Manhattan for å surfe hver helg.

Men så bor de også i «hytter» til 30 millioner kroner, sier John Keshan.

– Men dette er ikke de kreative menneskene som tidligere satte Montauk på kartet, dette er den nye bølgen. De med penger. Men de respekterer Montauk, og jeg tviler på at de vil forandre mye av feelingen her ute.

Vel, ikke si det. I dag møtes klesdesigneren Ralph Lauren fra Bronx og komikeren Jerry Seinfeld fra Brooklyn et par lørdager i måneden på en parkeringsplass ved havnen i Montauk for å prøvekjøre hverandres Porscher. Og i løpet av det siste året har unge gründere fra Manhattan etablert moderne boutiquehoteller med drinkpriser og drinknavn de lokale får hakeslepp av.

New Yorks fashionistaer danser til kjente dj-er hver helg, og ingen tror på at nye kunstnere vil parkere ved disse klippene lenger.

Den unge kelneren på Ruchmeyers, et av stedene med dørvakt og hvite puter, heiser på skuldrene i det han serverer musling-pizza uten ost.

– Ingen vil vel bo i sine foreldres bakgård for evig. Gentrifisering er ikke til å unngå, så, «what can you do»? **D2**